VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. ✱ Nr. 14 (14) ✱ 1988 m. lapkričio 9 d. ✱ Trečiadienis Kaina 1 kap.

IAE PARTINIO KOMITETO SEKRETORIAUS KREIPIMASIS Į DARBUOTOJUS

Elektrinės valdybos komunistai paprašė mane informuoti darbuotojus sekančiais klausimais, kurie kelia nerimą ir susirūpinimą daugeliui elektrinės darbuotojų.

Dėl susidariusios aplink Ignalinos atominę elektrinę padėties, daug ir mes patys kalti: dažnūs gaisrai, blokų sustabdymai kelia pagrįstą respublikos gyventojų nerimą. Todėl pirmas ir svarbiausias kelias — pasitikėjimas, tai tvarkos įvedimas elektrinės viduje, personalo disciplinos padidinimas, negatyvių reiškinių pašalinimas mūsų darbe.

Kas liečia vidaus reikalus, pareikšiu:

— respublikos vyriausybėje sudaroma komisija, kurios darbui pakviesti ir mūsų elektrinės specialistai, dėl Sniečkaus socialinio-ekonominio vystymo, tame skaičiuje kalbama apie miesto statuso suteikimą gyvenvietei;

— gauta AEM ministro N. Lukonino informacija, kad direktoriaus rinkimo klausimas spręsis po to, kai A. Chromčenka grįš iš atostogų;

— Atominės energetikos ministerija sudaro speciali programą „Dėl propagandinio-agitacinio darbo ir visuomenės informacijos darbo pagerinimo atominės energetikos klausimais";

— Atominės energetikos ministerija pateikė šalies vyriausybei peržiūrėti klausimus dėl atominės energetikos darbo prestižo kėlimo.

Ir pabaigai noriu pasakyti visiems elektrinės darbuotojams nuoširdų ačiū už susikaupimą ir taktiškumą tokioje nepaprastoje padėtyje ir išreikšti pasitikėjimą, kad ir ateityje mūsų veiksmai ir elgesys joje nepablogės.

A. Kulakovas

Kaip pranešėme, spalio 20 d. Atominės energetikos ministerijoje įvyko išplėstinės kolegijos posėdis, kuriame dalyvavo Vidutinųjų mašinų gamybos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, TSRS MA atstovai. Svarstytas klausimas: „Dėl propagandinio-agitacinio darbo pagerinimo".

Šiandien mes sutrumpintai spausdiname Inalinos atominės elektrinės partinio komiteto sekretoriaus A. Kulakovo pranešimą AEM kolegijos posėdžio metu.

PIRMOJI UŽDUOTIS — SAUGUMAS, ANTROJI — PROPOGANDA...

Ignalinos AE pavyzdyje ypatingai išreiškiami trūkumai, nepasitikėjimas atominės energetikos pranašumo propoganda. Po Černobylio avarijos praėjo du su puse metų, per šį laikotarpį atliktas didelis AE saugumo užtikrinimo ir patikimumo darbas, o šalies visuomenė apie tai nieko nežino. Suprantama, kad specialistų ir mokslininkų tylėjimo metu lengva visuomenės nuomonę nukreipti prieš atominę energetiką, kas ir daroma Lietuvos respublikiniuose laikraščiuose.

To rezultate susidaro spaudimo, nepasitikėjimo ir baimės atmosfera, kaip Lietuvos gyventojų, taip ir elektrinės darbuotojų tarpe, blogėja moralinis-psichologinis klimatas kolektyve. Visa tai gali sudaryti sąlygas nenumatytiems įvykiams. Dėl esamos situacijos reikia pasakyti, kad elektrinės kolektyvas lieka vienas prieš vieną su visuomenės nuomone. Ministerija užėmė laukimo politiką. Mokslas irgi tyli.

Elektrinės specialistai pateikia publikacijas į respublikines leidyklas, tačiau daugelį atsisako spausdinti, o jeigu spausdina, tai sutrumpintai. Aš galvoju, kad duotu atveju bet kuris straipsnis, parašytas IAE specialistų ir AEM, netgi pats genialiausias, Lietuvos liaudies bus paneigtas.

Mūsų nuomone, savo svarų žodį turi tarti mokslas. Tai gali būti Visasąjunginė arba Tarptautinė konferencija. ir jos rezultatai turi tapti ne tik specialistų, bet ir visuomenės nuomone. Daug iškreipimų pateikia medikų, botanikų, zoologų, geologų ir kt. publikacijos, o ir jų būtina pagalba.

Pravesta LTSR MA spaudos konferencija per respublikinę televiziją su ponu M. Rozenu jeigu nesumažino viso įtempimo aplink Ignalinos AE, tai tokiu būdu, visgi sumažins.

Mes suprantame, turime dirbti geriau. Tačiau visuomenės akyse ir už savo darbą, ir už projektų kokybę, statybą, įrengimų darbo saugumą, kol kas lieka atsakingais tik elektrinės kolektyvai, su jų direktoriais.

Šiandien mums reikia pagalvoti, kaip paprasčiau ir aiškiau informuoti, kad būtų suprantama visuomenei. Abejojame, kad masinės informacijos priemonės negali susitvarkyti (ir jau nesusitvarko) su plaukiančia informacija. Gal būtų tikslinga sukurti informacinį-propagandinį centrą ryšių palaikymui su spauda, arba šias funkcijas pateikti atsakingiems asmenims, PTS.

AEM AEVMTI darbuotojai lankosi užsienyje. Manau, būtina išnagrinėti ir apibendrinti, plačiai informuojant visuomenę aspie atominę energetiką: šiandien mums toks patyrimas būtinas.

Dar spalio 1 d. į „Komjaunimo tiesos" redakciją pasiuntė savo straipsnį tchnikos mokslų kandidatas G. Karčiava, kuris taip ir nebuvo išspausdintas. Autorius ją pateikia „Taikaus atomo" skaitytojams sutrumpintai.

DAR KARTĄ APIE IGNALINOS AE

(KOMENTARAI STRAIPSNIUI „KĄ PROFESORIUS STUDENTUI ATSAKYS")

Laikraštyje „Komjaunimo tiesa" 1988. 09. 17 išspausdinta medžiaga, kurią pateikė Vilniaus valstybinio universiteto fizikos fakulteto profesoriai E. Montrimas, A. Sakalas ir V. Kybartas susitikime grupės VVU profesorių su Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininku V. Sakalausku ir LTSR plano komiteto pirmininku B. Zaikausku, kuriame buvo svarstoma padėtis Ignalinos AE. Kiek suprantama, susitikime nebuvo AE atstovų, o dalyvaujančių profesorių tarpe nebuvo specialistų, žinančių atominę energetiką. Plunksnos imtis mane paskatino tai, kad publikacijoje eilė klaidingų tvirtinimų, liečiančių atominės energetikos techninius aspektus, kuriuos būtina pataisyti. Be to, aš negaliu sutikti su kai kuriais autorių pasisakymais, moraliniais-etikos klausimais, liečiančiais IAE eksploatavimą.

Pateiksiu profesoriaus Montrimo žodžius: **„Pasaulyje atominės elektrinės naudojamos Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje, bet jos veikia kitu principu: lėtųjų neutronų reakcijos pagrindu. Jeigu kas ir įvyksta, jos automatiškai gęsta. Antra, aušinamos dujomis, o pas mus vandeniu, kaip ir Černobylyje".** Šiose eilutėse daug netikslumų. Visame pasaulyje, tame skaičiuje ir TSRS, komercinėse AE įrengti reaktoriai lėtųjų neutronų pagrindu, kurie veikia pagal vienodą prncipą: pagrindinė šilumos dalis tokiuose reaktoriuose išskirama branduolinio kuro ir lėtųjų neutronų rezultate. Tarybų Sąjungoje eksploatuojami du blokai su gretaisiais neutronais (vienas blokas Belojarsko AE ir vienas Ševčenkoje), kuriuose pagrindinė šilumos dalis teikiama tarpusavio veikla kuro su neutro. skilimu, t. y. su greitaisiais, nesulėtintais neutronais.

Iš kur paimtas tvirtinimas, kad Europoje AE aušinamos dujomis? Dauguma (apie 90 procentų) veikiančių pasaulyje reaktorių aušinami vandeniu (garo-vandens mišiniu, vandens garu). Vienintele šalimi, orentavusia navo atominę energetiką reaktorių vystymui, kurie aušinami dujomis, o būtent dujų-grafitinių reaktorių, buvo Anglija, bet ir ji paskutiniais metais stato reaktorius su vandens aušininmu.

Toliau. Visi veikiantys reaktoriai, nepriklausomai nuo jų tipo, aprūpinti automatinėmis sistemomis, t. y. nedalyvaujant operatoriui, pasibaigia grandininė reakcija, „jeigu kas įvyksta". Ir tragedija Černobylio AE įvyko ne dėl to, kad ketvirtojo bloko reaktoriuje nebuvo automatinės avarinės sistemos, o personalo neteisingame darbo rezultate, faktiškai neutralizavusio šią sistemą. Vienok, svarbiausiu saugumo faktoriumi — ir tai reikia pabrėžti — yra reaktoriaus vidinis fizinis stiprumas, esant įvairiems nusistebėjimams. Jeigu mokslininkai ir konstruktoriai nustatė tokį stiprumą projekte, o tai padaryti ne taip jau paprasta, tai reaktorius prieštaraus nusistbėjimams, pats save reguliuos ir nedirbs reguliavimo sistema arba personalo klaidos nesudarys avarinės situacijos, neleis įsijungti avarinei apsaugai. Todėl reaktoriai RBMK kažkiek nusileisdavo reaktoriams VVER. Po avarijos Černobylyje visuose RBMK reaktoriuose, tame skaičiuje ir Ignalinos AE, buvo įvykdytos techninės priemonės, kurios dalykiškai padidino jų vidaus stabilumą ir saugumą.

Susitikimas su Ministrų Tarybos pirmininku, sprendžiant pagal laikraštinę publikaciją, vyko atvirumo atmosferoje, ką galima būtų sveikinti, jeigu tai būtų atvirumas neperėjęs į viso galimumą. Pavyzdžiui, profesorius Kybartas pareiškia, kad **atominė elektrinė yra masinio žmonių naikinimo priemonė**", o profesorius Sakalas papildo: **„Ir dar pavojingesnė negu atominė bomba. Ją mūsų laikais gali panaudoti tik beprotis, o šita dirba".** Aš tolimas minčiai, kad profesoriams Kybartui ir Sakalui patinka atominė bomba, jiems tiesiog nepatinka Ignalinos atominė elektrinė, todėl jie prieina tokią, minkštai tariant, keistą paralelę. Kaip žinoma, atominę bombą jau panaudojo, o bepročių visada buvo pasaulyje, yra jie ir mūsų dienomis. Bet ne čia esmė. Ar gi pamaina, pradėjusi darbą 1986 metų balandžio 26 d. naktį ketvirtajame Černobylio AE bloke buvo bepročių? Dabar daug realesnis scenarijus: trukdymai priimamuose įrengimuose, nukreipimai elektroniniuose blokuose ir skaičiavimo mašinų grandinėse, gedimai ryšių sistemose, operatorių klaidos — ir mygtukas nuspaustas. Deja, galimybė branduolinio karo neankcionuotai pradžiai nemažesnė, kaip katastrofos AE tikimybė. Galvoju, kad profesoriams visa tai žinoma ir pateikti aukščiau žodžiai, kuriuos jie pasakė polemikos azarte. Bet tai, kad galima leisti taip kalbėti savame profesorių rate, ne visada verta išnešti į studentų auditorijas ir laikraščių puslapius.

Kiek vėliau profesorius Sakalas pareiškia, tai, kas negali nesukelti nusistebėjimo. Jis Ignalinos atominės elektrinės statybą sulygina su nusikaltimu: **„Trečias blokas jau būtų trečias nusikaltimas. Du jau turime".** Liūdna, kad aukštosios mokyklos dėstytojas taip kalba, šmeižiančiai atsiliepia tūkstančiams žmonių dėl jų darbo: statybininkų, montuotojų, derintojų, eksploatuotojų. Ko daugiau šioje frazėje: beprotybės ar cinizmo? Profesoriai reiškia npasitenkinimą, kad Ignalinos atominėje elektrinėje mažai lietuvių specialistų. Iš tikrųjų, elektrinės daugianacionaliniame kolektyve lietuvių viso keturi procentai. Bet iš kur Lietuvos specialistai bus elektrinėje, jeigu profesoriai daro viską, kad išgąsdinti savo studentus darbu elektrinėje. Kas norės dirbti įmonėje, kuri yra „masinio naikinimo priemone?"

Paskutiniu metu vis dažniau Ignalinos AE darbo analizės problemos keičiamos diletantišku atvirumu, lengvais samprotavimais, kandžiomis frazėmis, dezinformacijomis.

Reikia palaipsniui nusikratyti nuo Černobylio sindromo. Černobylio katastrofa — baisi pamoka amžiams, tačiau iš jos negalima daryti išvadas apie neišvengiamumą avarijų atominėse elektrinėse.

Pabaigai noriu prisijungti prie profesoriaus Montrimo: mūsų bendras rūpestis dėl tautos ateities.

◆ **Lapkričio 4 d. statybininkų klube susitiko siuvimo fabrikų „Spalis" (Vilnius) ir „Baltija" (Kaunas) su nedirbančiomis Sniečkaus motorimis. Sniečkaus filiale numatoma 300 darbo vietų. Dalyvavo Lietuvos TSR Lengvosios pramonės ministras. Susitikimą užbaigė madų demonstravimu.**

Spalio mėn. pagaminta 726,4 mln. kWh elektros energijos, kas sudaro 108,4 proc. plano. Antrasis blokas dirbo be sustabdymų.

Lapkričio 4 d. 10 val. 34 min. bloke V-1 montuotojai MTS-3/4 vykdė ventiliacinės traukos suvirinimo darbus, išlydyta dalelytė metalo per ventiliacijos traukos angą pateko į inventoriaus sandėliuką ant porolono kilimėlio (50x50), kuris pradėjo svilti. Kada atvyko priešgaisrinė apsauga, pasekmės buvo jau likviduotos.

Lapkričio 4 d. 14 val. 46 min. bloko D-2 patalpose 201 ir 209 melagingai parodė gaisrą automatinis įrenginys ir vanduo pateko į kabelius. Įvairiose vietose penkiuose kabeliuose įvyko taškiniai izoliacijos pramušimai.

Antrojo energijos bloko darbui tai nepakenkė, pravedami kabelių kitimo darbai.

Spalyje IAE įvyko pasitarimas, kuriam vadovavo AEM Vyriausiosios valdybos kapitalinės statybos vyr. inžinierius J. Novikovas.

Pasitarime svarstė klausimą dėl krypties ir darbų apimties trečiojo energijos bloko konservavimo pravedimui ir gyvybiškai svarbių elektrinei ir gyvenvietei, darbų pratęsimo.

Dalyvavo Lietuvos TSR CK, LTSR Kapitalinės statybos, gamtos apsaugos, gaisrininkų ir Ignalinos statybos banko atstovai, o taip pat projektinės organizacijos atstovai.

Sudaryta darbo komisija dėl konkrečių darbų pravedimo ir projektų finansavimo.

Sniečkuje spalio 28 — lapkričio 4 dienomis išmetamų į atmosferą radioaktyvių medžiagų inertinės radioaktyvios dujos sudarė 5,6 proc. leistinos normos (LN), ilgaamžių radionuklidų — 0,21 proc. LN, 131 jodo — 2,3 proc. LN. Gama spindulių dozės stiprumas 9-11 mikro R/h.

SPRENDŽIA KOLEKTYVAS

1988 metų rugsėjo 23 d. Cheminio cecho radiacinėje-cheminėje laboratorijoje (RChL) pravestas referendumas, kuriame dauguma balsų (47 iš 66 žmonių dalyvaujančių susirinkime) išreiškė nepasitenkinimą (RChL) viršininke L. Durchisanova.

Nutarta pravesti rinkimus. L. e. Cheminio cecho viršininko pareigas A. Oryšakai kartu su visuomeninėmis organizacijomis ir DKT pavesta sudaryti konkursinę komisiją ir iki lapkričio 10 d. parinkti kandidatūras, tinkančias Radiacinės-cheminės laboratorijos viršininko pareigoms, sutinkamai pareigybinių specialistų kvalifikaciniam žinynui.

Kandidatai Radiacinės-cheminės laboratorijos viršininko pareigoms iki lapkričio 25 d. turi darbo vietoje išlaikyti egzaminus.

RChL viršininko rinkimus planuojama pravesti ne vėliau lapkričio 30 d.

Laikraštyje „Izvestija" (Nr. 280, spalio 6 d.) R. Ignatjevo publikacija praneša: „paskaičiuota, kad šalyje kas 40 sekundžių įvyksta vagystė, kas valandą įvykdomas išprievartavimas, kas pusantros valandos — tyčinis nužudymas".

LAPKRIČIO 10-OJI—MILICIJOS DIENA

EGZEKUCIJA 60-AME KAMBARYJE

(„NAUJA VAGA" Nr. 122, SPALIO 11 d.)

◆ Tebuvo vienas tikslas — nužudyti

◆ Tu „dirbai" kaip siuvamoji mašina!...

◆ Kur prasidėjo nužmogėjimas?

Daug šiurpių įvykių yra atsitikę Sniečkuje. Ir nenuostabu. Įvairaus plauko žmonių čia suvažiuoja. Tarp dorųjų darbščių nemaža perėjūnų, kurie atvyksta anaiptol ne apie rimtą darbą galvodami. Girtavimas, narkomanija, aštrūs pojūčiai — štai jų parazitinio gyvenimo „hobi". Milicija, blaivykla, teismai įaugo į jų gyvenimo biografiją. Kokie tai pavojingi žmonės, prieš pusmetį dar kartą įsitikino sniečkiečiai, kai pasklido žinia apie žiaurią žmogžudystę Festivalio gatvėje 11-uoju numeriu pažymėtame bendrabutyje.

Šiomis dienomis LTSR aukščiausiojo teismo teisminė baudžiamųjų bylų kolegija išvažiuojamojoje sesijoje išnagrinėjo trijų jaunuolių — Leonido Isakovo, Valerijaus Ostiakovo ir Sergejaus Mačiulio baudžiamąją bylą. Jie buvo perduoti teismui už tai, kad šių metų kovo iš 17 į 18-ąją naktį iš chuliganiškų paskatų ir žiauriu būdu kankindami nužudė trisdešimtmetį Sniečkaus gyventoją, atominės elektrinės darbininką Aleksejų Semionovą.

Dabar jie pripažino, kad žudyti nebuvo jokio pagrindo, bet tada....

Sergejus Mačiulis buvo teistas už išžaginimą. Kadangi padarant nusikaltimą jis buvo antraeilis asmuo, pagal TSRS Generalinio prokuroro protestą TSRS aukščiausiasis teismas jam sumažino bausmę nuo penkerių iki dvejų su puse metų laisvės atėmimo. Deja, Sergejus to neįvertino. Blogai dirbo, girtavo su žmogumi, kartu su juo kolonijoje atlikusiu bausmę — Leonidu Isakovu, kuris, deja, jau tris kartus buvo teistas už vagystes. Tik pagalvoti reikia: Leonidui dar nė dvidešimt dvejų nėra, o jau ketvirtą sykį teisiamųjų suole. Šis kraupus nusikaltmas padarytas tik po mėnesio, išėjus jam į laisvę. Ir čia jis buvo pagrindinis „veikėjas". Nė be reikalo Leonido motina beviltiškai dūsavo, grąžė rankas. O Mačiulio motina neseniai palaidojusi vieną sūnų, apie Sergejį pasakė: „Geriau aš ir šitą būčiau palaidojusi..." Suprantamas motinų skausmas. Bet ar palyginsi jį su nužudytojo artimųjų skausmu. Pajuodusiais veidais sekė bylą Semionovo broliai, seserys atvykę iš Vitebsko srities. O jų tėvas, sako, po šios tragedijos kai atgulė į lovą, taip ir nepakyla...

Mačiulis su Isakovu — kalėjimo draugai — atvyko iš Klaipėdos į Sniečkų. Apsistojo bendrabutyje ir jų žodžiais tariant, ketino įsidarbinti. Čia jie susipažino su Valerijum Ostiakovu, atvažiavusiu iš Kabardos—Balkarijos ATSR. Trijulės interesai sutapo, ypač prie išgertuvių stalo. Tris dienas jie girtavo nukentėjusiojo Aleksejaus Semionovo kambaryje Nr. 60. Vienu kartu girtuokliai parsitempė į bendrabutį apie 15 butelių vyno ir keliolika — alaus.

Teismo posėdyje Isakovas prisipažino, jog prieš girtavimą jis buvo prisirijęs įvairių tablečių, kad būtų geresnis efektas. Menkai išsilavinęs, blogai išauklėtas, tiesiog įžūlus, — štai kaip galima apibūdinti Leonidą Isakovą. Jis ir teismo posėdžio metu elgėsi iššaukiančiai: nuolat darė pastabas pirmininkaujančiam. Kuomet kalbėjo valstybinis kaltintojas ir kaltino Isakovą, šis, chuliganiškai nusiteikęs, šūktelėjo porą necenzūrinių žodžių. O praeidamas pro nužudytojo artimuosius, su pagieža metė: „Sveiki, draugai gyvūnai!" Vadinasi, jis taip ir nesuprato, kokį sunkų nusikaltimą yra padaręs.

Tą kovo 17-osios vakarą 60-ame kambaryje buvo daug geriama. Bet gausi kompanija išsiskirstė palyginus anksti. Mačiulis su Isakovu nuėjo miegoti į savo kambarį. Pabudo apie vidurnaktį. Ir čia tamsoje nuskambėjo Mačiulio žodžiai:

— Žinai, Leonidai, atrodo, dar liko vyno pas Aleksejų. Einam, pažiūrėsim.

Kartu su koridoriuje sutiktu Ostiakovu jie pravėrė 60-ojo kambario duris.

— Sakyk, kur paslėpei vyną, kur alus? Mes dar ne viską išgėrėme! — prasidėjo kambario šeimininko Aleksejaus Semionovo tardymas."

Šis dievagojosi, kad vyno tikrai nėra. Įtūžę „svečiai" rado kelis butelius alaus. To buvo per maža.

Pirmąsis smūgį Aleksejui sudavė Mačiulis. Paskui spardė Ostiakovas, Semionovas nukrito ant žemės. Vėl serija smūgių kojomis. „Nuo smūgių man pradėjo skaudėti koją" — teisme pareiškė Ostiakovas.

...Geria alų ir kartas nuo karto priėję spardo niekuo nekaltą žmogų. Netoliese ant kėdės sėdi Isakovas su odinėm pirštinėm (kam jos kambaryje?). Daugybė smūgių sužalojimų. Į veidą metama taburetė. Liejasi kraujas. Ir čia pasigirsta balsas, kad Aleksejų „reikia pribaigti". Į egzekuciją įsijungia Isakovas. Kai Ostiakovas iš spintos ištraukia povandeninės žūklės šautuvą, Isakovas žvėriškai surinka:

— Duok man!

Keletą kartų užtaisęs iššauna, bet metalinė strėlė nuo Semionovo vis atšoka. Siuto pagautas, Isakovas griebia strėlę ir tol bado Semionovą, kol ši sulinksta. Kai nepavyksta jos ištiesinti, Isakovo rankose atsiranda žirklės, vėliau — peilis. Vienas po kito seka greiti smūgiai į galvą, krūtinę, kitas kūno vietas. Semionovas bando prisidengti rankomis — subadomos ir jos. Kaip paskui aiškino Isakovas, žirklės kelis kartus įsmigo gana giliai. Visą tą žiaurumą sunku aprašyti. Kankinama buvo apie pusę valandos. Medicinos ekspertas suskaičiavo daugiau kaip šimtą įvairių sužalojimų: septynios žaizdos širdyje, šešiolika šonkaulių lūžių, kelios žaizdos galvoje. Sergejus Mačiulis teisme begėdiškai pareiškė:

— Leonidas žalojo nukentėjusįjį kaip gera siuvamoji mašina „Zinger".

Komentarų nereikia.

Žudikams atrodė, kad Aleksejus dar gyvas. Tada ant nukentėjusiojo kaklo atsirado susuktos paklodės kilpa. Iš pradžių iš abiejų pusių ją tempė Isakovas ir Ostiakovas. O kai nusilpo (!) Isakovo rankos, jį pakeitė Mačiulis.

Buvo dar vienas planas: išmesti Semionovą iš devinto aukšto pro langą. Apžiūrėjęs apačioje vietą, Isakovas švilptelėjo ir įspėjo, kad šis variantas netinkamas. Vieta apšviesta, gali kas pamatyti.

Nužudytąjį paguldė į lovą ir užklojo antklode. Taip jį po kurio laiko ir surado milicija. O Isakovas su Mačiuliu grįžo į savo kambarį ir lyg niekur nieko, išgėrę arbatos, atsigulė miegoti.

Keturių tomų baudžiamąją bylą surašė Ignalinos prokuratūros vyr. tardytojas A. Norkūnas. Jis kokybiškai atliko savo darbą. Stojo teisme nužudytojo giminės, jo tėviškės piliečiai parašė laišką teismui, prašydami griežtai nubausti žudikus.

Nenorėjo atsakyti už padarytą piktadarybę teisiamieji. Leonidas Isakovas kalėjime rašė nelegalų laišką Valerijui Ostiakovui. Kiek melo, sukčiavimo šiame laiške! Jis rašė: „Valerijau, suprask mane. Man per daug virš šimto padarytų skylučių, paimk keliasdešimt sau ir parodyk tardytojėliui, kad taikei į rankas. Tai menkniekis ir nesunku tau padaryti. Aš esu jaunas, man dar nėra dvidešimt dvejų ir aš turiu žmoną, vaiką..." O apie nužudytąjį, kuriam irgi tik trisdešimt, nė užuominos, jokio atgailavimo. Jis gal gyventi nenorėjo?

Ir dar vienas momentas. Į pirmininkaujančio klausimą, kodėl nužudė nekaltą žmogų, atsakymas buvo nežmoniškas: „Kodėl jis slėpė vyną?" Ir antra, nukentėjusysis Semionovas neva pramurmėjęs: „Rytoj ateis mano draugai ir mes išsiaiškinsime". Štai ir chuliganiškos paskatos, dingstis atimti žmogui gyvybę.

Lietuvos TSR aukščiausiasis teismas nusprendė: pripažinti Leonidą Isakovą kaltu pagal LTSR baudžiamojo kodekso 105 str. p. 2 ir 6 ir paskirti jam mirties bausmę; Valerijų Ostiakovą nuteisti 12 metų laisvės atėmimo sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje; Sergejų Mačiulį — 14 metų laisvės atėmimo, iš jų penkerius metus bausmę atliekant kalėjime, likusius devynerius — griežto režimo pataisos darbų kolonijoje. Nuosprendis kasacine tvarka neapskundžiamas.

Žudikai gavo, ko nusipelnė. Jų veiksmams jokio pateisinimo nėra. Tik nejučia kyla mintys: O kas gi talkino nusikaltimui? Juk žmogžudystė įvyko ne miško glūdumoje, o bendrabutyje, kuriame yra administracija, privalanti kontroliuoti tvarką bei drausmę jame. Kodėl niekas nematė ar nenorėjo matyti, kad girtaujama? Nejaugi tą kraupią naktį nieko įtartino neišgirdo kituose kambariuose gyvenantieji? Pagaliau kokią teisę turėjo prekybininkai iškart parduoti tokį kiekį svaigalų, kai yra nustatytos normos? Ir dar kitų klausimų iškilo po to, kai skaitant nuosprendį sužvangėjo antrankiai, kai dar labiau suklykė myriop nuteistojo Isakovo motina, žmona...

O pro salės langus skverbėsi tokia maloni rugsėjo saulės šiluma, kviečianti žmogų gyventi, džiaugtis, kurti. Ir štai dar kas liko be atsako: kada prasidėjo nuteistųjų nužmogėjimas? Tikriausiai jų gimdytojos su pirmaisiais ištartais žodžiais, žengtais žingsniais mokė: vaikeli, neskriausk, nemušk, negalima. Mokė būti žmonėmis. O jie pamiršo tuos žodžius. Ir skaudžiai už tai sumokėjo.

Jurijus LEVITINAS
Lietuvos TSR prokuratūros skyriaus prokuroras, vyr. justicijos patarėjas.
Virginija SKUDUTIENĖ
„Naujos vagos" koresp.

LAUKIA BEGALĖ DARBŲ

Sniečkaus moterų taryba nutarė pakeisti savo darbo stilių. Pravedant įvairias priemones, lygiagrečiai užsiimti konkrečiais sprendimais, pilnavertėmis problemomis.

Numatytos pagrindinės kryptys: įkurti Sniečkuje vaikų fondą; vesti informacinį-aiškinamąjį darbą gyventojų tarpe; vystyti rusų ir kitą nacionalinę kultūrą; organizuoti duonos ir jos gaminių atliekų rinkimą; makulatūros ir antrinių žaliavų punktą; savalaikis pionierių stovyklos atidarymas; įkūrimas miesto laikraščio ir kt.

Moterų taryba laukia Sniečkaus gyventojų pasiūlymų dirbti naujomis formomis.

Toks aktyvumo pakilimas — tai respublikinio moterų tarybų pirmininkių pasitarimo Alytuje rezultatas. Pagrindinis pasitarimo klausimas buvo: „Šeimos įtaka ugdant vaikų visuomeninį aktyvumą, formuojant jų idėjinę poziciją".

Didelis dėmesys skirtas daugiavaikių šeimų ir jaunų šeimų problemoms, sudaryta moterų tarybų veiklos programa.

Pasitarime pasisakė Sniečkaus moterų tarybos pirmininkė V. Abdulbarova, pateikė svarstymui pagrindines gyvenvietės organizacijos problemas, kolektyvinį laišką gyvenvietės moterų dėl neišsprendžiamų įdarbinimo klausimų.

Šuo klausimu susidomėjo respublikinės moterų tarybos pirmininkė Klikūnienė, klausimą peržiūrėjo Lietuvos TSR Ministrų Taryboje, ir spalio 27 d. Sniečkų aplankė Lengvosios pramonės ministro pavaduotoja A. Skirkevičienė, dviejų gamybinių susivienijimų direktoriai, kurie pasiūlė Sniečkuje įsteigti šių įmonių filialus. Klausimas sprendžiamas teigiamai.

O. Docenko

◆ Kaip mums pranešė VSV partinis komitetas, numatoma statyti gamyklos pirmąją eilę, kurios 80 proc. produkcijos sudarys plataus naudojimo priemonės ir 20 proc. prietaisai.

◆ Lapkričio 12 d. rengiamas Ignalinoje mitingas ir 17 valandą virš Ignalinos rajoninės bibliotekos pastato bus pakelta nacionalinė vėliava.

KAS DĖL TO KENČIA?

Šiuo metu susiklostė gana supainiota ir praktiškai niekieno nekontroliuojama padėtis dėl statybos naujų ir jau pastatytų garažų kooperatyvų eksploatacijos. Pirma, kas kelia nesusipratimus, švelniai tariant, — tai dvigubas garažų skaičiaus didinimas statybos eigoje. Ir jokių oficialių paskirstymų papildomiems garažams įmonėse nebūna. Kyla klausimas: kam išskiriami šie garažai ir kokiu pagrindu? Juk esama sistema — tai puiki dirva įvairaus tipo „sukčių" veiklai. Be to, tai viena iš statybų užtęsimo pagrindinių priežasčių.

Antra, 1988 metais turėjo organizuotis naujas garažų kooperatyvas, tačiau metai jau baigiasi, o dėl kooperatyvo statybos nieko negirdėti. A. Stelmachas aiškina, kad tai Vykdomojo komiteto sprendimas, kuris draudžia naujų garažų kooperatyvų organizavimą iki bus sutvarkyti ankstesni garažų kooperatyvai, pagal pateiktų trūkumų sąrašus. Nebaigtų darbų sąrašas seniai surašytas, o kooperatyvai ir dabar neskuba jų pašalinti. Naivu ir galvoti, kad aukščiau išvardintas sprendimas pasitarnaujiems kaip impulsas, juk dėl to kenčia ne pastatytų kooperatyvų nariai, o tie žmonės, kurie negali pradėti statyti garažų. Reiškia, kad Vykdomasis komitetas pasirašė dėl savo silpnos veiklos, priimdamas šį „sprendimą". Skaitau, kad sprendimas dėl garažų kooperatyvo per ilgai užsitęsė, ir seniai jau laikas čia įvesti tvarką.

A. Popovas
SAMP vyresn. inžinierius

NEGATYVŪS FAKTAI

Tarpe šiandieninių įvykių Sniečkuje, didelį nerimą milicijos darbuotojams kelia nusikaltimai, kurie liečia automoto komplektuojančias medžiagas ir transporto priemonių nuvarymai.

Įvykdytų nusikaltimų analizė, liečianti transportą Sniečkuje, parodė, kad pagrindinė priežastis, sudaranti sąlygas vagystėms ir nuvarymams, yra nerūpestingumas savininkų asmeniniam turtui, neužrakina mašinų, ilgam laikui palieka be priežiūros, neįrengia signalizacijos prieš nuvarymą, palieka vertingus daiktus ir dokumentus mašinų salonuose.

Sunki padėtis dėl priekinių stiklų ir padangų vogimo, tai vagystės būdas, kuris sunkiai atskleidžiamas, nes daiktai nenumeruoti, praktiškai neatpažystami.

Kriminalinė paieška vagysčių išvengimui siūlo transporto priemonių savininkams automašinų priekiniuose stikluose išgraviruoti numerius.

Graviravimą galima atlikti adresu: Kosmoso g-vė, 6, graviravimo dirbtuvės. Dirba kasdien, nuo 18 iki 20 val., išskyrus pirmadienį.

Nuostabą kelia dviračių savininkų abejingumas, kurie juos palieka be priežiūros gatvėse, laiptinėse, prie parduotuvių, iš kur jie be ypatingo vargo vagiami.

J. Nasačlovas
vyresn. operatyvinis įgaliotinis

Milicijos poskyris pateikė spalio mėn. žinias:

įvykdytas vienas valstybinio turto grobstymo atvejis (VMS' SMV-1, pavogti du dažų purkštuvai „Vagneris", iškelta baudžiamoji byla); iškelta baudžiamoji byla dėl sunkaus kūno sužalojimo (sužeista peiliu); chuliganizmo atvejis; viena autoavarija su mirties pasekmėmis — trys žuvo ir trys sužeisti; viena buto vagystė ir viena — bendrabutyje; vagystė priekinio stiklo iš metalinio garažo ir dviejų automašinos ratų.

* * *

Spalio mėnesyje IAE darbuotojai įvykdė sekančius darbo ir visuomeninius pažeidimus:

už pravaikštą atleistas SET cecho šalkalvis S. Vlasovas;

medblaivykloje pabuvojo: MTT bazės akumuliatorininkas S. Morozovas; DC dezaktivatorininkė I. Sulc.

Šais metais Sniečkaus „Žinijos" draugija siūlo paskaitų ciklą „Stambiausieji pasaulio muziejai" ir „TSRS vidaus politika". Paskaitas skaito Valstybinio Ermitažo mokslininiai darbuotojai ir TSRS MA Institutų lektoriai.

Jaunimui pravedamas paskaitų ciklas „Prie pasaulio politinio žemėlapio" (lektorius V. Kazlauskas).

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157. Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 200. Užsakymo Nr. 1951. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Švenčionių filialas: Švenčionys, Vilniaus 38/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorė O. BERIOZA